

Norsk Ornitologisk Forening (NOF)

Sandgata 30 B
N-7012 Trondheim

e-post: nof@birdlife.no internett: www.birdlife.no

Telefon: (+ 47) 73 84 16 40
Fax: (+ 47) 73 84 16 41
Bankgiro: 4358.50.12840
Org. nr.: 970 089 748

Stjørdal kommune
7500 Stjørdal

Deres ref.:
AMM/07/2060-2/K45

Deres
kontaktperson:

Vår ref.:

Vår kontaktperson:
Per Inge Værnesbranden

Dato: 27.07.2007

Klage på vedtak om skadefelling av kaie

Vi viser til søknad fra Johannes Erga Rød, Vikanvegen, om skadefelling av 15 kaier, datert 19.7.2007. Denne søknaden ble innvilget av Stjørdal kommune den 20.7.2007 med umiddelbar virkning, og med varighet fram til kornet høstes.

NOF vil med dette klage på denne avgjørelsen og ber om at vedtaket blir opphevet.

NOF mener at vedtaket om skadefelling av kaie er gjort på et svært spinkelt grunnlag.

I forskrift om felling av skadegjørende vilt står det:

"Viltlovens § 14 setter krav om at skade skal ha skjedd. Dette må forstås slik at skaden skal ha oppstått i inneværende sesong, og i et omfang som er av vesentlig økonomisk betydning for den skadelidte, eller som vil få tilsvarende betydning dersom skaden fortsetter."

"Det må med andre ord ha skjedd faktisk skade av et visst omfang, jf de generelle merknader foran. Det må også ha vært forsøkt å avverge skaden dersom dette er praktisk og økonomisk mulig. Det er ikke forskriftens intensjon å tillate avliving av arter ved ethvert skadenivå. For enkelte verdier må en viss skade påregnes og tolereres. Felling etter pkt. II A innebærer at grunneier/bruker/rettighetshaver i ettertid må kunne påvise at han faktisk har vært utsatt for skade av vesentlig økonomisk betydning."

Det vises til at søker blir påført betydelige tap av flere mål med korn som følge av at flokker med kaier brekker ned kornet i legder og i kanten av kornåkeren. Vi krever at dette må dokumenteres før en eventuell avgjørelse om skadefelling vedtas. Vi har med selvsyn registrert at det omtrent ikke finnes legd i kornåkrene i området, og stiller oss sterkt tvilende til at kaiene kan forårsake tap av flere mål med korn, og er av vesentlig økonomisk betydning for søkeren.

Videre heter det i forskriften:

2. Før felling plikter eier, bruker eller rettighetshaver i rimelig utstrekning å forsøke andre

tiltak for å avverge skader eller redusere predasjon.

Den skadelidte skal i rimelig utstrekning ha gjennomført tiltak for å hindre/begrense skaden.

Hva som forstås med rimelig utstrekning, vil til enhver tid være gjenstand for skjønn.

Momenter som bør vurderes er om tiltakene vil medføre:

a) en vesentlig økning i arbeidsinnsatsen,

b) investeringer som vil medføre vesentlige økonomiske utlegg.

I søknaden hevdes det at ”Det er forsøkt å jage de vekk, men med liten effekt.” Det framgår ikke hvilke skremmetiltak som er gjort, og i hvilket omfang. Det ble i telefonsamtaler mellom Ingar J. Øien og Margit Elverum i Stjørdal kommune 26.07 klart at kommunen ikke hadde gjort seg kjent med omfanget av skaden eller omfanget av skremmetiltakene som skal ha vært iverksatt.

Det kommer ikke frem i vedtaksbrevet fra kommunen, men i e-post fra Margit Elverum, Stjørdal kommune opplyses det at ”vedtaket bla.begrunnes med gårdens beliggenhet ifht avfallsanlegget til Westgaard på Sutterø industriområde. Det er knytta stor fugletrafikk til området der avfallsanlegget ligger, samt nærliggende områder”.

I vedtaket heter det at en ”felling av 15 kaier vurderes å ha liten betydning for den lokale bestanden i kommunen”. Det er for så vidt riktig, siden bestanden av kaie er forholdsvis stor og er utbredt i jordbrukslandskapet rundt Trondheimsfjorden. Imidlertid er Kaie en art som på nasjonal basis har kun svært lokale forekomster og nord for Dovre er det kun i jordbrukslandskapet i de sørlige delene av Trondheimsfjorden at Kaia i det hele tatt finnes. Den lokale bestanden i kommunen kan derfor ikke alene legges til grunn for en vurdering om en eventuell betydning for bestanden. Det er også klart at korn, da særlig spillkorn på høsten og vinteren, utgjør en vesentlig næring for kaiene. At enkelte fugler vil beite ved kornåkrene like før høsting må påregnes, og det er forventet at slik beiting vil være noenlunde jevnt fordelt mellom kornåkrene i distriktet. Vi anser det ikke som sannsynlig at beitetrykket vil være større i nærheten av avfallsanlegget på Sutterø, og fugleregistreringer i området støtter heller ikke en slik teori. Hvis det imidlertid kan påvises at kaier har gjort betydelig økonomisk skade vil vi oppfordre til å søke landbruksmyndighetene om erstatning for slik skade.

Vi savner en redegjørelse for at en slik skadefelling virkelig vil holde kaiene borte fra åkrene, samt også for antallet som er omsøkt og innvilget. Hvis skadefelling skal være berettiget og ha en effekt, er det en forutsetning at det er enkeltindivider som gjør skade og som kan felles for å bli kvitt problemet. Her er det snakk om flokker av kaier som av og til er innom åkeren, og da vil ikke problemet løses ved å felle enkeltindivider. 15 kaier er et forholdsvis høyt antall for å oppnå en skremme-effekt, og kommunen har ikke i tillatelsen gitt noen forklaring på hvorfor det er nødvendig med et så høyt antall. Kornåkre er en vidt utbredt matressurs for kaiene på denne årstiden, og skulle man lykkes i å skremme kaiene bort fra et område i åkeren, vil de isteden komme til et annet område, gjerne på naboens åker. Vi ønsker ikke at kommunens vedtak vil medføre flere liknende søknader i kommende år, og at flere kommer til å søke om skadefelling på samme grunnlag. Dette vil være svært uheldig, siden det er svært lite sannsynlig at en felling av 15 kaier vil medføre at de resterende fuglene vil holde seg borte fra kornåkrene, verken i år eller i kommende år.

Vi stiller oss i utgangspunktet sterkt tvilende til at skadeomfanget er så stort at det utgjør noen stor økonomisk belastning for søkerne. For å få innvilget skadefelling av en totalfredet fugleart i et slikt omfang skal det tungtveiende årsaker til. Vi mener at vedtaket om skadefelling er gjort på et svært tynt grunnlag, uten at søkeren har blitt bedt om å dokumentere forholdene. Kaia er totalfredet i Norge, og det skal dokumenteres betydelig økonomisk skade før en fellingstillatelse på 15 individer for en enkelt grunneier innvilges. Det

skal videre ha vært prøvd betydelige alternative tiltak (både tidsmessig og økonomisk) før en slik skadefelling iverksettes.

Kaia er en selskapelig og sosial fugleart som setter sitt preg på bybildet i Stjørdal, og vi vet at mange av Stjørdals innbyggere setter stor pris på denne fuglearten som er ganske tillitsfull, og vi har allerede fått flere negative reaksjoner fra Stjørdals innbyggere etter at kommunens vedtak ble kjent. Mange finner glede i å fôre kaiene, og er bekymret for at kaiene i Stjørdal vil bli langt mer sky hvis de blir beskytt. NOF er en landsdekkende fuglevernorganisasjon som ofte er i befatning med problemstillinger rundt skadefelling av enkeltindivider av fugler som gjør skade, men vi har aldri før vært bort i saker med innvilget skadefelling av kaier for skade på kornåker. Dette blir følgelig en sak av prinsipiell betydning for NOF når det gjelder hvordan skadefellingsforskriften blir håndtert av kommunene. Vi er for tiden i en generell dialog med Direktoratet for naturforvaltning om skadefellingsforskriften, og vi vil følge opp denne saken videre. NOF krever at vedtaket om skadefelling blir omgjort.

For Norsk Ornitologisk Forening

Bjørn Fuldseth
(leder NOF-Stjørdal lokallag)

Per Inge Værnesbranden
(nestleder NOF-Stjørdal lokallag)

Ingar Jostein Øien
(fagkonsulent NOF)